

ს. თეატრო სალისარ. უპრნალი

ნოე უორდანი

საბჭოთაო რევოლუციის მუხრეტი, ამირ კავკასიის (რ. მ. პ.) სოციალ დემოკრატიის ბელადი და სხვა საბჭოთაო რევოლუციის კომიტეტის თავმჯდომარე, კვირას ს. დ. პარტიის კონფერენციის პრეზიდიუმის თავმჯდომარედ არჩეული.

№ 25 1917	შპსი	წალიწადი მხუთი
კვირა თებათვის 18	20 პ.	გამოცემისა

სიმღერა

გერ მოსჩანს ცხ ტატოზზე
განთიადი მშენიერი,—
ზორკლს ამტერგეს მშრომელ
ხელით
ჩენი ხალხი, ჩენიერი.

ყველა ხარობს მის მშენებით:
ყმაწვილია, თუ ხნიერი,
რადგან თავის შრომის შემდეგ
არ დარჩება კვლავ მშეირი.

მეც მოვ სწარ, რაც მინდოდა:
იღსდგა ხალხი მკლავ-ძლიერი;
ამყვავდება, ვით ოდესღაც,
საქართველო ბედნიერი!

ალ. გერმანაშვილი.

მეუებალა

(ქართულ ქალს)
ჩემო მეუებალა,
ქალო შევ-თვალა,
ნაზო, ზე-ქმნილო,
ნათელ-მზიანო;
ტურფა ლამაზო,
ვარღო მალხაზო,
სულის საუნჯევი
აღერსიანო!

შეების რვეულო,
გულის რჩეულო,
თუ უცხო ვინმეს
ტრფობა დაუწყო;
ქართლისა მშენო,
გმირ შვილთა მწენო,
სამშობლო შენი
არ დაივიწყო!
ს. კრთაწმინდელი

ეროვნული საკითხი

ყველამ იცის დღეს, რომ სოციალ-დემოკრატიულ პარტიაში დიდიხანაა, ორი მთავარი მიმდინარეობაა: მეურსიკრესეთა და მეუმრავლესეთა, მენჭევები და ბოლშევიკები. მთავარი განსხვავება მათ შორის ტაქტიკის საკითხია.

ჩვენთვის მეტად საყურადღებოა ამ თვამათ ბოლშევიკების შეხედულება ანუ რეზოლუცია ნაციონალური საკითხის შესახებ.

ამ რეზოლუციით ყველა ერთს, რომ ლებეც რუსეთის საზღვრეში სცხოვრობენ, უფლება აქვთ, გამოეყონ და ცალკე დამოუკიდებელი სახელმწიფო შეადგინონ.

ბოლშევიკები უარჰყოფენ ნაციონალურ-კულტურულ ავტონომიის და იცავენ ფართო საოლქო ავტონომიას.

თავისუფალი ერი დამოუკიდებელი ერია. ეს არის უტყუარი და საინანო ქეშპარიტება. იქ სადაც დამოუკიდებულებაა, არ არის სრული თავისუფლება.

ამიტომ რადიკალურათ გადაჭრა ეროვნული საკითხისა არის ყოველი ერის სრული დამოუკიდებლობა.

ქართველი ერი რომ თავისუფალი იყოს, რა არის მისთვის საჭირო?

სრული გამოყოფა და ცალკე სახელმწიფოს შექმნა.

საქართველოს საერთაშორისო მდგომარეობა რომ გავითვალისწინოთ, ადვილათ დავრწმუნდებით, რომ ქართველი ერისათვის ამგვართა გადაჭრა ეროვნული საკითხისა არა თუ შეუძლებელია დღეს, ხელსაყრელიც არ არის დღევანდელს პირობებში.

დამოუკიდებელი საქართველო, რომელსაც რაკალით აკრავს გარშემო სამაჰმადიანო ქვეყნებო, თვითონ ქართველი ერის ინტერესების თვალსაზრისით არ არის ჩვენთვის მისაღები.

ქართველი ერისათვის საჭიროა დღეს, რომ იმის ეროვნულ განვითარებას არაფართობი დაბრკოლება არ ელბეზოდეს წინ.

ჩვენი ერის განვითარება რუსეთის რუს

პუბლიკის სამზღვრებში საქმათ უზრუნველყოფილი იქნება, თუ ჩვენ მივიღებთ ეროვნულ-ტერიტორიალურ ავტონომიას.

ეს არის ეროვნულ საკითხში ქართველი ერის პროგრამა-მინიმუმი.

მაგრამ მის, როგორც ერს, უნდა ჰქონდეს პროგრამა მაქსიმუმი—დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნა.

ის, რაც შეუძლებელია დღეს, იქნება შესაძლებელი განდეს მომავალში.

შესაძლებელია, რომ მთავალში საჭიროთ დავინახოთ მისი მიღება, რასაც დღეს უარჰყოფთ.

შესაძლებელია, კავკასიის ერთა კულტურული განვითარება ისეთის ნაბიჯით წავიდეს წინ, რომ კავკასიის დამოუკიდებელი არსებობა პრაქტიკულ საკითხათ დისცას.

რატომ არ შეიძლება შორეულ მომავალში კავკასიაში შექმნას ისეთივე რესპუბლიკა, როგორსაც წარმოადგენს შვეიცარია?

ამ რესპუბლიკაში შევლენ თანასწორის უფლებათ დამოუკიდებელი ქართველები, სომხები, თათრები, მთიულეები.

ამიტომ, როდესაც ჩვენ ვლაბარაკობთ საქართველოს ტერიტორიალურ ავტონომიაზე, ჩვენ არასოდეს არ უნდა გვავწყულებოდეს ეს მომავალი შესაძლებლობა. კავკასიის რესპუბლიკა, ეს უნდა იყოს ჩვენი პროგრამა-მაქსიმუმი ეროვნულ საკითხში.

საქართველოს ტერიტორიალურ ავტონომიას უნდა შევხედოთ ამ მომავლის თვალსაზრისითაც და მოვითხოვოთ მისგან ორი რამ: პირველი—ქართველ ერის კულტურულ-ეროვნულ განვითარების სრული უზრუნველყოფა; მეორე—ქართველი ერის სახელმწიფოებრივით მომზადება და მოწიფება.

ამ მიზანს შეეფერება ავტონომია დღეს უფლებებით ანუ კომპეტენციით და არა ფრა-შეკვეცილი, უფლება-აყრილი.

ჩვენში არსებული პარტია ნელ-ნელა ღებულობს ეროვნულ თვითმარცხტერის ყურმოჭრილ მონას.

ბოლშევიკები კი აღიარებენ დღეს საოლქო ავტონომიას, სადაც

დ. შ. მ. ს. ს. ს.

გაუქმებული უნდა იყოს მაღლიდან ზედა-
მდევლობა.

სასიამოვნო მოვლენა ის არის, რომ ქარ-
თველი ბოლშევიკები, რომლებიც სრულებით
უარ ჰყოფდნენ ავტონომიის ხსენებასაც კი,
დღეს მხაჩს უტყერენ არა თუ ფართო ავტონ-
ომიას, ერის ცალკე გამოყოფას და დამოუ-
კიდებლობას.

მაგრამ ბოლშევიკებს თითქოს თავისივე
ნათქვამისა შეშინებით და რეზოლუციაში ჩაუმა-
ტებიათ რუსეთის სხვა და სხვა ერების მუშე-
ბი ერთ ორგანიზაციაში უნდა იყონ შეკა-
ფირებულიო.

თუ კი ერს ეკუთვნის უფლება გამოყო-
ფისა, ეს უფლება ვრცელდება ერის ყველა
კლასებზე, რადგანაც ეს კლასები შეადგენენ
ერს.

თუ კი პოლონეთი მაგალითად დამოუკი-
დებელი სახელმწიფო იქნება, რანაირათ შეი-
ძლება, რომ მასში მომქმედი სოციალდემო-
კრატიული პარტია ატარებდეს რუსეთის სო-
ციალდემოკრატიული პარტიის სახელს და არა
პოლონეთისას!

რა ნაირათ შეიძლება, რომ პოლონეთის
ერი სრულებით დამოუკიდებელი იყოს და
ამავე დროს პოლონეთის პროლეტარიატი
ემორჩილებოდეს რუსეთის პროლეტარიატს!
დავანებოთ სრულ დამოუკიდებლობას
თავი და ავიღოთ ეროვნულ-ტერიტორიული
ავტონომია.

შესაძლებელია ისეთი პრაქტიკულ საკი-
თხები წამოაყენოს ცხოვრებამ, რომ ავტონ-
ომიას პროლეტარიატი არ გაჰყვეს რუსეთის
პროლეტარიატს.

ვინც იტყვის: ამგვარი შემთხვევა შეუ-
ძლებელია, მე უპასუხებ: თუკი ყველა ერი
ავტონომიურათ მოეწყო რუსეთში, ამგვარი
შემთხვევები ბევრი იქნება.

ამიტომ ყველა ერს ავტონომია და დი-
მოუკიდებლობაც კი,—ამავე დროს ერთი მუშა-
თა პარტია მთელს რესპუბლიკაში შეუძლებე-
ლია.

ყოველ ქერს ავტონომიურათ მოწყო-
ბილს ეყოლება საკუთარი მუშათა პარტია.
ინტერნაციონალისაკენ მიმავლი გზა ერს,

ეროვნულ კულტურას ვერასოდეს ვერ ას-
ცდება.

ვინც ერს, ეროვნულ კულტურას უარ-
ჰყოფს, მას ნათლათ არა აქვს წარმოდგენილი
სოციალიზმი.

სოციალიზმი არის თავისუფალ ერთა თავისუფალი
კავშირი და არა ერთმნიეთში არ-
ეულ—გათქვეფილი და გადაფარებულ ერთა სე-
ზოგადობებ ვი ცხოვრება.

იგ. გომართელი.

თეატრ.ს მდგომარეობა
დაბა-სოფელში

(წერილი გურიიდან)

გურულების კულტურულათ აღზრდა-განვი-
თარების წყურვილას შესახებ ლაზარაკე ზედ-
მეტაჲ ეს უმეე ერთბ რნობილი ტეშმარიტე-
ბაჲ, რმი ასინი ამ მსრეე დის უნას და
ფხიანსას ინენენ. ამ წერილში მინდა აღერუს-
ნო, თუ როგორ იკადებს ფებს ამ ზაწანა
კუთხეში თეატრი. აქ სპამო-თხა მუდმიუი სტე-
ნა მუშაობდა კიდევ დიდი ხნიდან: ოხერტე-
თის, მონაბაურის, ხიდისთავის, ღანწხუთას...
ეს თეატრები საკმაოდ რიკანად ასრულებენ
და დეკსად ასრულებენ თავიანთ დანიშნულებას...
მხლოდ ეხლა თეატი ტადაუგლოთ, თუ რა სდე-
ბა სოფელად დღეს, ამ თავისუფლების ხანაში,
გერ შესვლებით სოფელს, სადაც თებერვლის
შემდეგ აქამდე არ გამართუდიოთ 3—4 წარ-
მოდგენა და ეს გურულები, მუდამ სახლი შთა-
ბეჭდილებას შეკველ-მეხენებანი და მიწურუ-
ბულია ისე დაეწაფენ წარმოდგენებს, რომ ჩვენ
ქალაქების თეატრებსაც შეშურდებათ ასეთი აუ-
რება აუდიტორია—მსმენელ-მყურებელი. ასე
ტასინჯეთ, სწორია შემთხვევც; რომ ამ ხის
ძირათ გამართულ წარმოდგენებზე შემოსაფელი
აღმატება ათას მანეთს. მხლოთ რას აწვდი-
ან ამ აუარება მყურებულთ, რა მდგომარეობა-
შია ხელოვნება, ვინ ხელმძღვანელობს წარმოდ-
გენებს, რავორია მათი რეპერტუარი, ვინ ასუ-
რათებს ზოქსებს მისმქმედ ხირს?! ვინ გინდათ
რომ დღეს არ „მსახიობობდეს“—და ასე ტასინ-

ჭეთ, ეს ვიგინდარა „ხელფანნი“ არ კმარაბენ თავანთ სოფლებს, მოგზაურობენ კიდევ სხვა და სხვა ადგილას და არც წარმოადგენენ მითროვლეთ, არც ამ უფლათ უფრ სტენის მოყვარეთ (უფრო სტენის მტრათ) ის ვერ უფრებანთ, როგორ ახუნად იგდებენ ხელფანებს, საზოგადოებას და უფრო კი თავის თავსა. უფლათ მოჰმზადებლათ სტამენ თავის სარგებრტუაოთ ზიენებს: „ოთი შიენი“ „მოტრეუბუნნი“, „მატარა კახიდან II შიქში. (სახათებში) და სხვა. არ არის დანუფი არცა ერთი მოთხოფნილება არც ზიენისა და არც უბრლო ეთიკისა. დეკორაციის შესახებ ხომ ლაზარაკიე ზედ შეტია: რა დეკორაციის უნდა წარმოადგენდეს სრუდიდ გაშლილი აიენი და სხვა ასეთები. ამ მოფლენის უსაშინაუეს შთაბეჭდილების საფრებით გადმოცემა ჩემს ძალას აღემატება. გვანებ მეთხოვრედი ნათლათ წარმოადგენს, თუ რა სხ. შინელ დრამის განიდდის ამ გვარ შესეერთა ხელში სახალხო სტენათეატრი. კმარა, გულშემაზარავი ფაქტი თეთი დადადება ამ დაშლონებელს ყოფად უტანსებას... შილოდ როგორ აღმოიფხვრას ძირიან-ფესვიან ეს უსინტხელო უწყისობა?! გვანებ ამ მხრეთ შეტათ კომპეტეტორთა და მის შეტო ურადდება უნდა მიამყარას ამ მოფლენას მსახიობთა კავშირმადრამატული საზოგადოებამ და მათ რწმუნებულ, მსახურებმა. საჭიროთა დაუფინებლიე რამდენათე კი შესაძლებელი იქნება ეს ნაკლი თავიდან ავიმართთ, რომ საზოგადოებას არ აუტრუდეს გული თეატრზე, რაც უფრე აქა იქ თვალსაჩინო ხდება. მე არ ვამბობ, რომ სოფლად წარმოადგენები ამ იმართებლადეს, პიკიეთ: ძლიერ საჭიროც არის და აუცილებელიც, მხალთ რამდენათეც კი შესაძლოა რიგინათ უნდა ამართებდეს ეს წარმოდგენები და ეს კი მოხდება მაშინ, თუ ცოტა თუ ბევრათ, მგოდენ პარი უსელმადენებებს ამ წარმოდგენებს.

ვიგინანი.

„ფექრი სანატრი“ „ფექრნი შავადმღვლეჯი“

სათავე ზარითაშვილის ურგისა: „ხმა იღუ-ი“

დრო იყო, როდესაც აღამიანი მიანდათ, ვარტო ოდენ tapula raxa—სუფთა დაფად, რომელზედაც, ვითამც ვარემოგება აღბეჭდავდა თვის შინაარსს. მაშინ კაცის შემოქმედებას გარემოების ზედ გავლენით ხსნიდენ. ეტყობა რომ ხომელიც ამ საზომით აფისებს ზარითაშვილის სულის საღაროს. ეს მართალი საზომი არ არის. აღამიანის გულის ნაღებს და სულის ნაღაფს გარემოების ჩახახილად ვერ ამოვწყურავთ. მისი შინაარსი მეტია, ვიდრე გარემორტყმულ ცხოვრებამ უკარნახა. ამ ზედმეტ ვერ შეეცხამა პირწმიდათ ცხოვრების ნიეთიერი მხარე..

არამც თუ აღამინი, ეს ქვეყნის დემურგი და გადამქენელი, უბრალო ცხოველიც კი არ არის გარემოების ყურ-მოჭრილი ყმა. იგი თავის ბური ბუროთმოდღარაა, რომელიც გარემოება მხოლოთ მეკლარ მასლას აძლევს. ბუნების სავსე სუფრიდგან კელა დინდელს აკეთებს, ფუტკარი თაფლს, ნების ქია კი სასუქს აგორგლენს. თვითუფლი მათგანი მოქმედობს თავისი შინაგანის მოთხოვნილებების შესაფერად. მით უმეტეს ეს უნდა ითქვას ცხეცზე, რომლის მოთხოვნილებანიც აურაცხელი არიან და დაუკმაყოფილებლნი და ამავდროს იმდენად მზავალგვარნი, რომ რაც ერთისთვის ქირაა, მეორეს აღხენს, რაც ერთის მოთხოვნილებას აკმაყოფილებს, მეორისას ამშვეს. ამით ახსნება, რომ ერთს და იმვე ცხოვრების პირობებში ზოგნი მზრუნველი დიდის კალოზე ჰკარძობენ თავის და ზოგნი ობლათ ან დენინაცილის ხელში.

იმ დროს, როდესაც ჩვენის პოეტი თვალკრემლიანი ვიღოდა და „მაშვიენი“ ვერ ეკოვნა, განა მრავალნი მისი თანამედროენი იმავე სოციალურ და პოლიტიკურ პირობებში დუღეს არ დამდროდენ ლოთებო ნეტავი ჩენა, დღეს მოვეცა შევმა ლხენაო და ტკბილათ არ ატარებდენ წუთი

სოფელს? ბარათაშვილი კი არა, აი ესენი იყვნენ შვილნი სოფლისანი, და თავისებურათაც ესმოდათ შმობლისა. აი ვინ იყვნენ გადამკვლარნი თავის ღროის ცოცხალ მოტივებზე? ბარათაშვილისათვის კი ეს სოფელი დედინაცვალი იყო, მის სულის კივილს არ აყუბებდა. მისი ენა არც კი ესმოდა. ჩვენი მგოსანი ობლათ ჰგონობდა თავს, გულისწინადები ვერავისთვის გაეზიარებინა, თავშესაბრუნო საფანე ვერ ეპოვნა, მისი სული ურვა-სეფლით იყო მოკული. აი რას სწერს თავის დას ერთ წერილში: „კიდევ მომნახა ჩემმა ჩვეულტბრივმა მოწყინებამ. ვისაც საგანი აქვს, ჯერ იმისი სიამოვნება რა არის ამ სიამაგელს ქვეყანაში, რომ ჩემი რა იყოს, რომელიც შენც აცი, დიდი ხანია ობოლი ვარ... სიცოცხლე მომძაგებია ამდენი მარტოობით, შენ წარმოიდგინე, მიკო, სიმწარე იმ კაცის მდგომარეობის, რომელსაც მამაცა შაყვის, დღაც, დებიც, მრავალნი მონათესავენი და მიანც კიდევ ვერვის მიკარებია, მიანც კიდევ ობოლია ამ საფანე და ვრცელ სოფელში!“ ასეთ უსაგნო აღამიანზე განა ითქმის, რომ გადამკვლარი იყო თანამედროვე ცხოვრების მოტყუებულად?

თუ გვსურს შევივლოთ რათ იყო ბარათაშვილი ობოლი და რათ ვერ ეპოვნა „ხვედრი“ ანუ საგანი ცხოვრებისა, საქირთა ვიცოდეთ რა იყო მისი სულის უმძლავრესი მოთხოვნილება, რომელსაც გარემოება ვერ აკმაყოფილებდა. — ცხოვრების პირობები არ შეესაბამებოდნენ. ამისათვის უნდა მოეძებნათ მისი სევდის სათავე, მისი ურვის წყარო. ამას ვბოლობოთ მის ლექსში „ხმა იღუპალი.“

ამ ლექსიდან ვივებთ, რომ პოეტის ნაღველის წყარო შინაგანი იყო და არა გარეგანი; თანდაყოლილი და არა დანახვედრი ცხოვრების პირობებში:

რს ვსცან პირვლად წუთი სოფელი...
შას აქეთ ხმა რამ თან სდევს უოჟადთა
წუთთა ზრახვათა და საწადელთა.
ცხადათ თუ სიხმრად, იცა შე მარად.
სულ ერთსა მითხზავს გულისა სენსა.
— ეძიე ვრმამ შენ ხვედრი შენი,

ვინაჟღერა იმავე შენი მაშენი:
ესმის ბარათაშვილის ეს სოკრატის დემონისტრიფი ხმა, მაგრამ არ იცის ვისია ეს ხმა რომ ცხოვრების ნივთიერ პირობების ნაკარნახევი ყოფილიყო, მთქმელს დაინახავდა. მაგრამ იგი უხალაუა! ამიტომ პოეტი აღელვებული ჰქითხავს:

უვისი ხმა ანის ეს საკვირველი,
რად აქვს გულს ესე წუმი ნაღველი?
თუმცა შინაგანია ეს ხმა, მაგრამ ჩვენი მგოსანი არ სცნობს მას თავისად, რადგან არ მოისმის მისი ნების ყოფისა და შემეტყნების არემარედან. ბარათაშვილმა იცის, რომ კაცში არის ასეთი უცხო ძალი, რომელსაც სვინდისის მხილვებით უწოდებენ, მაგრამ იგი იჩენს ხოლმე თავს მხოლოდ დანაშაულობის დროს, ბარათაშვილი კი არ სცნობს თავს დანაშაუვედ არაფერში:
„ნუ თუ ხმა ესე არს ხმა ღვეისა
შეუწადისა სინდისისა?
მაგრამ შე ჩემში ვერ ვგოვებ აგსა,
მის საშეოთელსა და საქვენჯნაგსა!“

სინან ეს ხმა სხვა რამეა, თუმცა ისიც სვინდისის მსგავსათ პიროვნების გარეში—მეტაფიზიკური. ამიტომ დღე მნიშვნელოვან და საბედისწერო უნდა იყოს... აი რისთვის ჰქითხავს ხელოვან აღვლევებულები:

„ახვედრის ხარ შეფრეული ჩემი,
ან თუ უშეკი მატურია ჩემი.
ვინცა ხარ მარქვა რას მამისწავებ,
სიბოცხლავს ჩემსა რას განუშზადებ?
რას ვინა შე შენი სიადუშლოა,
რას მსხვლავს ამ სოფლად ჩემი წიადობა.“
ბარათაშვილი წინასწარ ჰგონობს, რომ თვის ხვიდრს ვერ ჰპოებს, და ურვას ვერ გაინელვს.

„მაგრამ შე ხვედრსა ჩემსა ვერ ვგოვებ,
და მით კავშანს ვეღარ ვაშარებ.“

ცხადია, იღუპალი ხმა პოეტის სულის უმთავრესი მოთხოვნილებაა. მოთხოვნილება გამოურკვევლი, ობიექტ გაუთვალისწინებლი. იგი გონებით მიუწოდებლია, და სცანური მხოლო ინტუიტურად.

დომ დეკანოზიშვილი.

(გაგრძელება იქნება)

სომხური ჰანგები

სომხი შერცხვენია გაბას ქათიზისა

(სომხურიდან)

გამარ ქათიზა (რაფაელ პატკანიანი)

სომეხთა სახელგანთქმული ერთ-
ოგნული მგოსანი.

ბიჭო, რატო მებობლის ქალს
არ ითხოვ?—დაიკარგოს, რადენჯერ
ვნახე, ფეხში შევლაო,—სწორედ ასეა
ჩვენა, სომეხთა და თათართა მწერ-
ლობის საქმე.

ცხადზე უცხადესია, რომ ჩვენ
შორეულ, უცხო ერთა მწერლობა
უფრო კარგათ ვიცით, ვიდრე ჩვე-
ნივე მებობლების სომეხისა, თუ მზე
დევლობაში არ მივიღეთ ჩვენს
მუღამ კეთილმოსაზრების გაბრუნელ
უნდუიკის და რაფაელის.

ჩვენთვისკი მეტად საჭიროა,
ჩვენი მახლობელი მებობლების
მწერლობის შესწავლა, მათი საუ-
კეთესო მწერალთა სულის კვებების
გაცნობა. მაშინ უფრო შევიყვარებ-
ბლით ურთიერთს.

სწორედ ამ მიზნით მოაუწოდებთ
ყველას, ვისაც შეუძლიან სომეხ-
რიდან თარგმნა, გვითარგმნოს სომე-
ხთა ცნობილი მწერლების ნაწარ-
მოებიანი.

ამ ეპიკად ვებუდებთ სომეხთა
სახელგანთქმულ მგოსანს გამარ
ქათიზას (რაფაელ პატკანიანის)
ლეკს, ილია ჭყონიას მიერ თარგმ-
ნილს (ერთი მისი ლექსი დაბეჭდი-
ლი გვექონდა გან. ახალხის თავის-
უფლებასი* 13).

ამ ლექსიდანაც თვალ ნათლად
სჩანს, რა კეთილ-შობილური ჰანგე-
ბითა გაფლნითილი სომეხთა საყუ-
რელი მწერლის ნაწერი და იგი
რადენად ახლოა ჩვენს სულთან და
გულთან.

შემდეგ ნომრებში სხვა მწერალთა
ნაწერებს დაბეჭდებთ.

იოსებ იმედაშვილი

ქვეიანი ხარ ვეპარი, გიყვარს ყიარათია,
ამბობენ, რომ ბევრი გაქვს ქონება, ფულლებიცა.
მარა, თუ იმ ფულლებით არასა რგებ სომხეთსა,
ღმერთმა შენ შეგარცხვინოს და შენი ფულლებიცა!

მამაი ხარ, გვსმენია, დიდი კაცი ბძანდები,
ძღვევაბოილს გიხმობენ, მოწმობს ბრძოლის ველიცა,
არა, თუ შენი ხმალი არასა რგებს სომხეთსა,
ღმერთმა შენ შეგარცხვინოს და ის შენი ხმალიცა!
ყველამ ვიცით, რომ ნიჭით ზეგარდმო ხარ ცნებული,

პოეტი ხარ, გათქმული, გაქვს ქვეყნათ სახელიცა.
მარა, თუ შენი კალმით არასა რგებ სომხეთსა,
ღმერთმა შენ შეგარცხვინოს და შენი კალმიცა!

ოჯახი იმშენე შენი შორსმხედველობით,
სახელგანთქმულ თავადსა ყაბხარ მეგობრათაო.
მარა თუ შენი ჭკუით სომხეთს არ ასარგებლებს
ღმერთმა შენ შეგარცხვინოს და ის შენი ჭკუაცა!

მარჯვე და ხელოვანი ღმერთმა მოგცა ხელები,
ბევრი ღამაში ნივთი შენ გაქვს განაკეთები,
მარა, თუ იმ ხელებით სომხეთს არ ასარგებლებ,
ღმერთმა შენ შეგარცხვინოს და ის შენი ხელები!

ზეკამ შენ მოგანიჭა წყლივით მტვერი ენა,
აგრეთვე გათქმული ხარ, ვით პროპაგანდისტიცა,
მარა, თუ შენი ენით არასა რგებ სომხეთსა,
ღმერთმა შენ გარცხვინოს და შენი ენა მტვერიცა!

დაგაფასებთ და პატრეს შენ მხოლოთ გცემთ მიმინა,
პატიოსნათ მიგიჩნევთ ყველა, მეც, ჩემდა თავით,
როცა გვეცოდინება, რომ აკენიდან კუბომდე
შენ მიგანდა სომხეთი ერთათ-ერთ საესავით!

ილია ჭყონია.

913 წ. ს. ზემოთაღინა.

1

ბრ. (დაგება შერცხენილი და იცინის)
ფრ. კებ (სდგას შუაში მაკიდის წინ)
 ბატონო ბრაუნ. თქვენ შეურაცხყოფა მი-
 ყენეთ.

ბრ. (ღარცხენილი იდამება. შემდეგ
 რახანათ, თახუჯურად) რას ვიზამ... განა ჩემი
 ბრალია, რომ სიკვდილივით შეჯავრება და
 მძავს ყოველივე ორგულობა და ორპარობა.

ფრ. კებ. თქვენ უსამართლონი ხართ.

ბრ. ჰათა?

ფრ. კებ არ ვიცი... ვამოთქმა არ შე-
 მიძლიან, მაგრამ... იოჭანესი პატიოსნურად
 იბრძვის.

ბრ. ნეტა ვიცოდე რა დროდან დაემართა
 ასეთი გულმოსულობა, ღიზინაობა.

ფრ. კებ. იმ დროიდან, როდესაც ნათ-
 ლობის შესახებ დაივიწყეთ ლაპარაკი... მაგის
 მაგიერათაც მე მიხაროდა... და ამ საკითხის
 აღძვრამ კი იოჭანეს სულის სიმშვიდე დაუკა-
 რგა... განა ღირდა ამის გამო მოხუცებულე-
 ბის განაწყინება... არა... ეს შეუძლებელი
 იყო. წარმოიდგინე რა კეთილმორწმუნე
 ძველმოქმედი აღმჩანები არიან. მართალს
 კრ ვამბობ ბრაუნ?... თქვენ ხომ მეთანხმე-
 ბით?

იოჭანეს (შუშებთან კარებს შუშადავს, შუ-
 შადის თახუშა და ხმა მადლა ამბობს) უმაწე ლებო!
 მე აუტანელი ვიყავი, მაგრამ ეხლა ყველაფერი
 დავივიწყეთ, გავმხიარულდეთი მე ყველაფე-
 რმა ვამბარა! (ბაღში გადის)

ბრ. ცხვარსავით სულელია. (სინუშე)

ფრ. კებ ხანდისხან საშინლათ მებრა-
 ლები. (სინუშე) მახუცი ფოკერატი და პასტო-
 რი კოლდანი გაშადან კაბინეტდან და თან
 გინგარებთა ღაპარაკობენ. ფოკერატი სამადე
 წდისა, ჭადრა შეგუდენ, თმაჭრა; წვერი ბქს-
 ზარზე და ხელბუზე შორფლი აურა, საკმაოდ
 მსუქანი და მხარ ბეჭანია, წელში ტატა მახ
 რილი და ტუყავით, მოკლე ნაბიჯით დადის.
 საშინელი მსიყუარული და გუდობა კანია. მხა-
 რელი და გუდებრეული ხასიათი ბქს. პა-
 სტორი კოლდანი სამოცდაცამეტა წდის მოხუ-
 ცია. თახუ პატარა შავი ქუდი ხურავს. ბერნე-
 თს აწვეს).

ფოკე. (პასტორი ხელხაკიდებულად გამო-

ჭეხს. ღაპარაკობს ტუბადა, ჩახრინწელი ხმა
 დიდათ ვამდლობ გერ პასტორ. ვამდლობ
 სამავლითო ვაშნევეებისათვის, ე, დიახ, სუ-
 ლი გამიმტკიცდა, დიახ, დიახ. შენ აქა
 ჰყოფილხარ, ჩემო ძვირფასო გოგოცუნავ
 (მადის კეტესთან; ესგვეა და ჭკოცნას) ჩემო
 საყვარელო, ძვირფასო კეტე, სულითა და
 გულით გისურვევ ყოველ ბედნიერებას (ჭკო-
 ცნას) მოწყალე ღმერთმა ერთხელ კიდევ
 დაგვიტკიცა თავისი უსაზღვრო გულკეთი-
 ლობა ე... დიახ. თავისი უსაზღვრო მა-
 დლი. დიახ. მადლი და მოწყალება მისი
 უსაზღვრო, დიახ ადილად დაბადებულს გა-
 დაფარებს თავის მოწყალეობის კლთას. დიახ,
 (ბანჯის) გერ ბრაუნ, ნება მიზოძეთ თქვე-
 ნც მოვილოკოთ (შუშადის იოჭანესი). შენც,
 მოხელ ჩემო ძვირფასო იოჭანეს? (ესგვეა და
 ჭკოცნის, სისარუდისაგან თითქმის სტირას)
 შენ მაგიერთა მე მიხარია. (ჭკოცნის) სულითა
 და გულით ვარ მღაბრული, არ ვიცი რაწა-
 ირად შეგწვირო მადლობა უფალს ღმერთს,
 ე... დიახ. ე, დიახ...

პასტ. კოლინი. (ოდანუ თახუხებს ჩქა-
 რაჩქარა სწინაგან, დადებულად ართმევეს ხელს
 კეტეს) მადლი უფლის ღვთისა იყოს თქვენზე
 (სელს ართმევეს იოჭანესად) განუსაზღვრელი
 უფლისა ღვთისა ჩვენისა.

ფოკერ. ბატონო პასტორო, აბა ეხლა
 ურიგო არ იქნება ცოტა შევწყალებთ. რ
 უფრო გიამებთ, ჰ?

იოჭან. ბატ. პასტორი, რასაც ვრველი
 მიერთმევეს ერთ კიქა ღვინოს. მეამ საათშივე
 ერთ ზოთლს...

პასტ. კოლინი. გეთყვე, უტერემონი-
 ით, გესმით! უტერემონიოთ, გთხოვთ ..

იოან. რომელ ღვინოს მიერთმევეთ? თე-
 თის თუ...

პასტ. რომელსაც მოიტანთ სულ ერთია გე-
 თაყვა ნუ მერთმებით, გამოგონეთი უტერე-
 მონიოთ, გვედრებით, უტერემონიოთ (იო-
 ჭანესი გადის) მინამ მე (თახუის ნათეს ექე-
 ბს— შიამა, მადტო, გრძელი მუდვი კარე-
 თან კანოტუა ჩამოკიდებულად)

ფოკერ. წაღვას ხომ არ აპირებთ, ბატ.
 პასტორო?

პასტ. ქაღაგება და ე, დიახ თქვენ და-
გაიწყდით ქაღაგება! ე, დიახ ხვალ ჩემს მა-
გიერ ვინ იტყვის ქაღაგებას?

ბრ. (პასტარას შუაღის მხელტოს ჩანძის)

პასტ. (მხელტოს იფეშს) გმადლობ, ყმა-
წვილო!

ფრ. კიტ. იქნება გვიყოთ მოწყალეობა
ბატ. პასტარო, და დავეწვიოთ მცირე სა-
დილზე?..

პასტ. (ასეუ ჩანძისა) დიდათ გმ.დლობ
ძვირფასო ფრაუ ფოკერატ, მაგრამ ჩემი ქა-
ღაგება...
ბ. ფოკ. ძვირფასო პასტარო, ჩემი
სიყვარულის გამო მიინც უნდა დარჩეთ.

პასტ. (გაუბედავთ) მაგრამ გამოიგონეთ,
გამიგონეთ რას ვამბობი..

ფოკ. ყველან რო შეგებეწენეთ?

პასტ. ღვთის სიტყვა და? ხე...ხე... სა-
ყვარელი სიტყვა ღვთისა, რომელიც ხვალ
უნდა ვიქადაგო, დიახ, გესმით... ვიქადაგო..
სიტყვა ღვთისა. ხვალ. (თქანჯესა პრუნდება,
ღვინთს ასხამს)

ფოკერ. (იღებს ჭიქას) აბა, ჯერ პირ-
ველათ... იმედი მაქვს უარს არ იტყვი!

პასტ. არა, არა! როგორ შეიძლება. გა-
მიგონეთ რას გეტყვი, დიახ, ღმერთმა
აბოცხლოს ახლად მონათლული (ყვავლახს
ჭიქებს აწკარუნებენ). ვისურვოთ, რომ იგი შე-
იქნეს ჭეშმარიტი და მართლმორწმუნე შეი-
ლი გლვლისა და მორჩილი ჯფლისა ღვთისა
ჩვენისა!..

ფოკ. იყოს ნება მისი.

იოშ. (პასტარს სივარს შესთავაზებს)
თქვენ ხომ მეწვევით ბატ. პასტარო?

პასტ. გმადლობთ, დიახ! (იღებს სივარს
და ბოლს აჭრის) გმადლობთ. (ნთებს სივარს
რას იოჭანესისაგან მოწვდილ სხინაზე) ჰ. ჰ. ჰ.
(სტდილას განადის, ბოლს ანადებს, თათს
ათვადიერებს) ურიგოთ არ მოწყობილხართ.
ჰ. ჰ. ჰ. მშენიერაო, დიად! გამიგონე (ჩქეთ
აქით იუერება. სურათებს ათვადიერებს, ჭერ
სურათად და შერე სითათად. შემდეგ ჩერდება
მე სურათის წინ, რომელზედაც ათვადის დმერთ-
თან ჭიდილია დასტუდი) არ გავიშვებ. ჰ. ჰ. ჰ.

ფოკ. იყოს ნება მისი.

იოშ. (პასტარს სივარს შესთავაზებს)
თქვენ ხომ მეწვევით ბატ. პასტარო?

პასტ. გმადლობთ, დიახ! (იღებს სივარს
და ბოლს აჭრის) გმადლობთ. (ნთებს სივარს
რას იოჭანესისაგან მოწვდილ სხინაზე) ჰ. ჰ. ჰ.
(სტდილას განადის, ბოლს ანადებს, თათს
ათვადიერებს) ურიგოთ არ მოწყობილხართ.
ჰ. ჰ. ჰ. მშენიერაო, დიად! გამიგონე (ჩქეთ
აქით იუერება. სურათებს ათვადიერებს, ჭერ
სურათად და შერე სითათად. შემდეგ ჩერდება
მე სურათის წინ, რომელზედაც ათვადის დმერთ-
თან ჭიდილია დასტუდი) არ გავიშვებ. ჰ. ჰ. ჰ.

ვიდრე არ მაკურთხებ (რადგან სიამაღებებ...
შუბუტუტებს).

ფრ. (გოტა მოსთრებთ) მამილო, მე მინ-
დოდა თქვენთვის შეთხოვნა... ბ.ღ.ში ესლა
მშენიერობა იქნება ვაცილებით უფრო
თბილა, ვიდრე ოთახში, იქნება ბატ. პასტარ-
თან ერთად გამოიაროთ იქითკენ. მე ვუბრძა-
ნებ, რომ ჭიქები იქ მოგართვან.

პასტ. (მადის შენეაერებს სურათების,
რომლებიც წაგების შესთავაზებს) ჭკადაა) ჭრელი
კამპანია! ესენი უთუოდ ჰ... ჰ... თქვენი მასწავ-
ლებლები არიან ბატ. ექიმო, არა?

იოშ. (გოტა დაჩხვნიოთ) დიახ... ე. ი.
დარვინის გარდა, რასაკვირველია...

პასტ. (ძღვან აკვირდება სურათებს) დარ-
ვინია? დარვინია? დი... ახ, დარვინია.
აბა, რასაკვირველია, რომ. მ... ყური დამიგ-
დეთ (სათვლიათ კითხვადებს) ჭერს ჭეკელი,
მისი საკუთარი ხელით დარვინილი! ჰ... ჰ...
(დაღინვის კალით) მაშ, აი ვინა ყოფილან
თქვენი მასწავლებლები!..

იოშან. (სწრაფთ გაცხარებთ) დიახ, მე
ამით კიდევაც ვამყოფ, ბატ. პასტარო.

ფოკ. კეტე მართალს ამბობს, ბატ. პა-
სტარო, გარეთ უფრო თბილა, თუ თქვენ
წინააღმდეგი არ იქნებით, ჭიქებსაც და დვი-
ნოსაც ბალში გავიცრან.

პასტ. რასაკვირველია... ჰ. ჰ. საუც-
ხოვოა... ჰ. ჰ. მაგრამ, მომისმინეთ. ერთ
წუთზე მეტს ვერ დავრჩებ, დიახ (ფოკერატ-
თან ერთად გადის განწვიებულად) ეგ ქაცი,
ბატონებო, ობერ-ამტანია ჰ. ჰ.*) სრულდით
ალარ წარმოადგენს ღვთის ხატებას ჰ. ჰ.
გამაგონეთ. მიმუწვიო. ჰ. ჰ. დიახ, მე მინ-
დოდა მეტკვა, რომ საბუნებისმეტყველო მე-
ცნიერება იმ დასკვნადის მივიდა... შუშა-
ბანდში გადიან, ორთავენი გაცხარებთ ლა-
პარაკობენ, ხელების ქნევით, და ბალში ჩა-
დიან.

ბრ. (თავისთვის იღინის)
იოშან. რა გაციენებს?

ბრ. რა მააციენებს? იქ, მიხარია!

იოშან. გიხარია?

*) ამტანი—ოქის უფროსი (გერმანიაში).

ბრაუნ. რატომაც არაო?
იოჰან. დამეხსენ, დამეხსენ! (ბოლთას სტუმს ოთხშა. ამოთხრებს და ბოლთას მიუბრუნდება კეტეს, რომელიც ოთხიდან გასვლას აპირებს) გულანდლითა სთქვი,— მე დღეს ხომ ცოტასა ვშარობდი?

ფრ. კეტ. ღიახ, ცოტას.
იოჰან. (მხრების აჩეჩით) ღიახ. რას იხამ, ყველაფერს საზღვარი აქვს, მე არ შემიძლიან მოვითმინო, როდესაც ვანგებ ხელს წამომკრავენ..

ფრ. კეტ. მაგრამ საწყენი არაფერი არა თქმულა

იოჰან. როგორ თუ არა?
ფრ. კეტ. ვინ იცის, იქნება იმას არც კი უნდოდა ეწყენინებია.

იოჰ. (ბოლთას სტუმს, თავს იქექავს) უნდა ვფიქრა რომ ჩემთვის სასიამოვნო არ იყო.

ბრ. საბაას ცდებ შარის ასატებათ.

იოჰან. (გუჯარბუღი) დასწყევლოს ღმერთმა, რატო არ მასვენებენ? ყველაფერს საზღვარი აქვს! თუ კი მოთმინებიდან გამომიყვანენ..

ბრ. ძალიან სისულელეა...

იოჰ. თქვენ კიდევ ბრმა მიმდევარი ხართ თქვენივე თორისა, მეტი არაფერი. მერე რა გაეოვა იქიდან, რომ ამ მოხუცს პირში მართალი ვუთხრა? აი მე რას გეტყვი: როდესაც ამისთანა კითხვას მიცემ ხოლმე ჩემ თავს, უტბად ვმწვიდდები: ჩემთვის მაშინათვე ნათელი ხდება, რომ ამისთანა კაცზე ჯავრობა და აზვირთება—სწორედ ბავშვობაა. ეს იმას ჰგავს, რო კაცი გაჯავრდეს—ფიქვს რაღაც ხიწყების მაგიერად რატო ფოთლები არ ასხიოთ: მე ამას გეტყვით, ყმაწვილებო, რომ კაცმა ყველა სიგანს უფრო ობექტურად უნდა უყუროს.

ბრ. მეცინებებაში—არ შემოგვადებები. მაგრამ ცხოვრებაში კი არასოდეს.

იოჰ. ნეტა იცოდე ყოველივე ეს როგორ მადლდებს! (თან წინ და უკან დადის მარჯათ)

ბრ. (ფურსს მოშორდება. სტოლთან და მხიროზის ნაწილს საფერფლეში ნაჯდება) უნაგგონია რომ მე მესიამოვნება? მეც ვერა გამიკვლევია რა უნესავეთ, მაგრამ ამის გამო

ღრილისა და ოხვრა-გმინვისაგან ღმერთადმიფაროს...

იოჰან (კელოს იტყვას, სვლით). კმარა კმარა, კუედიან ნუ იშლები! კონტრე არვის დაუძრავს იმის შესახებ, რომ მუდამ ვიოხროთ და ვიგმინოთ. დრო გამოშვებით ცი ამოიხრებს აბა ეგ რა სათქმელია! დისხან ჰაერი არა მყოფის, აი რა ა მიზეზი.. ჩემი მდგომარეობა არც ისე დია, და მე უფრო შორსა ვარ გაკოტრე ვიდრე, მაგალითად, შენ...

ბრ. ადვილი შესაძლებელია.

იოჰან. შენ ხასიათის ამაღლება-გამტკიცებაზედა ვარჯიშობ.

ბრაუ არც კი მიფიქრია.

იოჰან. წინობრივი გაკოტრება. რა არის საზოგადოთ რომ ვთქვათ, გაკოტრება? გაკოტრებასთან შენ ჩემზე მეტად არ ხარ დახლოებული.. მაგრამ უკეთესი იქნებოდა, რო მოხუცებულებს გუნებას არ უფუჭებდეთ

ფრ. კეტ. (გუჯუა იოჰანეს) იოჰანეს, ნაჯავრობ, გუნებას ნუ იხდენ.

იოჰან. უსაქმობაც მაწუხებს. აგერ მთელი ორი კვირა, რაც საქმისათვის ხელი არ მომიკიდნია.

ბრ. შიშვარა ხარ. აი რას გეტყვი, აგინდა ჩაუკვირე რაც წვრილიმანია.. თორემ

იოჰან. რა თორემ?

ბრ ღიახ, თორემ, მაგალითად...

იოჰან. ბრაუნ.

ფრ. კეტ. გულს ნუ იფუჭებ, მანებლო პატარა ფილოზოფი ფიქრე, ამ ზამთ ჩვიკეტეთ სახლში და ვიყვენთ ღამეზათ. შინ შენი მუშაობაც თავის დონეზე დაღება

იოჰან. იცი ბრეო, მეგობრე თავი უდავამდე.

ბრ. (გულ კრავდა) მართლა?

იოჰან. შემომხედე. რა ხელთ ნაწერი თორმეტ გვერდზე მართო წყაროები ჩამოთვლი. პატარა შრომა კი ნუ გგონია გარწმუნებ რომ მეცინებებს პარიკებზე თმა აღზნ შეუღდებათ!..

ბრ. მჯერა.

იოჰან. აქეთ მოიხედე (შეის კლა ნა-

განს) მე აქ ვიუბუა — რაიმონსა ვცოცხვებ. გამიგონე .. ეხლა ნუ წაიკითხვე ამ სათაში რაღაც უკუდ გუნებზე ვარ, მოწყენილად... სხვა დროს იყოს.

იოჰან. (მოაზნალებია) აბა, რასკვირველია, რა შიშით წაიკითხე მინც არ მდომები... მე..

ფრ. ჩვენ ეხლავე სუფრაზე დავსდებიო. კეტ. აბა რასაკვირველია, მე ეგ არც კი შეიქრია, მე მხოლოდ.. (ამოიხსრებს და ხეით ნაწყრს ასევე შეაფში ინახავს) ა... ახ!

ფრ. კეტ. გუნებან ნუ წაიხდენ.

იოჰან. კეტე, მე სრულებითაც არ ვიხდენ გუნებან.

რე. კეტ. არა, ჰანეს კიდევ რაღაც გეძარბება.

იოჰან. ახ, ნეტავი ქვეყნიერებზე ერთი ვინმე მინც არის მაქცევდეს მცირეოდენ ყურადღებას... მე ბევრი არ მინდა..- ნეტა მცირედ ნაწილს მინც აინტერესებდეს ჩემი შრომა-მუშაობა.

ფრ. კეტ. შენ ჰქვიანათ იყავ. არებინათ.. მოგა დრო და შენს შრომასაც დაფასებენ.

იოჰან. იმ დრომდის და? შენ გონია უთა-ნაგრძნობოთ შრომა ადვილია? შენ გონია კაცს დიდხანს შეუძლიან აიტანოს ასეთი მართლობა?

ფრ. კეტ. დიხ, მე მგონია რომ შეუძლიან. ყური დამიგდე, ჰანეს, როდესაც შიშით ფიქრები შემოგვსევა, უნდა ეცადო რომ აღე თავიდან მიიშორო. წავიდეთ... ერთი ბარაა ფილიპეს შეხედე. რა მშვენიერია როდესაც სძინავს, (თავისი ხელებზე დადები ანაშნებ სრანაჩათა წვეს ბავშვი) რა საუცხოოთ ვო მუშტები აქვს... წავიდეთ!,

იოჰ (უნს) შენც მოხვალ?

ბარ. აჰ, არა! ჰანს, უნდა გითხრა, რომ ბატარა ბაღლები არ მიყვარს. მე ბაღში გავივლი (გადის შუშაზანდში)

იოჰ. ახირებული კაცია.

ფრ. (ფრთხილათ ადებს საწოდის კარებს) იოჰ, რა მშვენიერია! ჩუბათ... ჩუბათ... (ინიგენი ხელჩაკიდებული გადან ფეხის ფრწხილებზე. ფრუ ფოკერატი და მოსამსახურე ქალი სუფრა-

სა შიან ვერანდაზე. ვერანდას ქვის ისტაბუჩო ჩამოცივინაიო ჰუჭრქლადს ხმა ასმას. ვადნუშ შექვალა. გაფითრებული მოსამსახურე ფეხმა-რდათ გამოიდას. ფრუ ფოკერატი უკან მოსდევს წურობით)

ფრ. ფოკ. გამიგონე, მინა ეს არაფერს არ ჰგავს! დღე ისე არ გავა, რომ ჰურქელი არ დამიტვრიო. ეხლა კიდევ ეს საუცხოოვო დამიქციე! (მოსამსახურე გასავად კარბისკენ მიადის) მიიონეზი *) არა, მე მაგისტანა არაფერი დამეზარბება! ჩემგან ბევრი რამე უნდა ისწავლოს მოსამსახურემ...

იოჰ. (ხმაურობაზე გამოდის საწოდ თათხიან) რა მოხდა, დედილო! (გეგვა და ამშვიდებს) დამშვიდდი, დამშვიდდი... ნუ სჯავრობ გეთაყვა.

ფრ. კეტ. (მოღებულ კარბიდან თავს გამოჭყფებს) რა მოხდა?

იოჰანსა ეგერი, არაფერი, არაფერი არ მომხლარა და ნენიც თავს ვადიან.

ფრ. ფოკ. არაფერი! ბატონო ჩემს გაუმარჯოს ხუთი მანეთის ჰურქელი დამტვრიო, და ეს არაფერია?! მშვენიერი მიიონეზი უფრო მენანება! ახ! (იოჰანეს იშორებს)

იოჰ. დედილო, დედი... ერთხელ ნულა გვექნება მიიონეზი. ახლა მაგით რა დავგიშვადებმა.

ფრ. ფოკ. არა ჩემო კარგო!.. თქვენ ძალიან განუსჯელათ იქცევით. მე გადასაყარი არა მაქვსრა, თქვენ ძალიან ბევრს უთმენტ მოსამსახურებს (ნამტრუკებს ჰჭყფებს).

იოჰ. აბა მაშ რა ვქნათ? მთელი დღე ჰურქელს ექიდება და...

ფრ. ფოკ. მე ხომ მტარვლი არა ვარ. ექვისი შვილი წლობით მოსამსახურეები თავს არ მინებდენ... მაგრამ თუ კი გაუტყდებოდათ რამე, უთუოთ გადავხადევიდები. სხვა ნაირათ არ შეიძლება... მაგრამ თქვენ ხომ ნაღბითა და ხიზილილითა ჰქვებავთ მოსამსახურეებს!.. ახალი იღებმა... ვიცო, ვიცო. მაგრამ ჩემთვის ეგენი საჭირო არ არის დიდათა გამადლობ; გესმის თუ არა!;

იოჰ. (მზიარულად) დედი, დედი, დამშვიდდი, ნუ სჯავრობ!

საშემელი გლეხები ბრძოლის ველზე

1. იოზეფ ანდრ. 2. კოტე გიორ. 3. ალექ. იაკობ. 4. შაქრო ივან. 5. თელა თევდ-
გონიტაშვილი ტყვედ ქაქრაშვილი ოლრაპიშვილი ქაქრაშვილი გერ- ორაშვილი აესტ-
არინა. დაქერილია მანიაშია ტყვედ რიაშია ტყვედ

ალექსანდრე უბედურიძე.

მძიმე პირობებში მოუხდა ცხოვრება ახალ-გაზრდა თავადს ალექსანდრე უბედურიძეს. მამისაგან, რომელიც ერთს დროს შეძლებულ მემამულეთა იფლებოდა, დიდი არაფერი დარჩენია; ზურ-ღვინოს მოყვარული კაცი იყო სულ-ცხოვრებული, და მისი სიმდიდრის დიდი ნაწილი ღონისა და ქეთფში გაფლანგა. კუჭის მსახურებამ ბოლოს და ბოლოს ისეთ მდგომარეობაში ჩააგდო, რომ ერთთა ერთი შვილი ალექსანდრე გიმნაზიიდან გამოიყვანა ხელმოკლეობის გამო,—მიუხედავად იმისა, რომ ბავშვი კარგად სწავლობდა. მოხუცებული თავადი იმ დროს გარდაიცვალა, ჩვენი გამოთავისუფლებელი მოძრაობის სიომ რომ მძლავრად დაჰბერა. მოკლე ხანში საყვარელი მეღლეც თან წაიყვანა. ოცდა ერთისა თუ ოცდაორი წლის ალექსანდრე ამოზოქებული ჯღვის მძლავრს ტალღებს თუმცაღა უჩვენლათ გადაურჩა, მაგრამ მისი ცხოვრების ჩარხი, ერთხელ რომ უკულმა გადმარუნდა, აღარ შეჩერებული. გამოუცდელმა ემაწვილმა დროს აღლო ვერ აუღო, რომ მას შეგუებოდა; შრომა სათაკლოთ მიანჩდა, ხოლო მამულიდან ისე ცოტა შემოსავალი ჰქონდა, რომ გაურჯელათ თავის ჩანება შეუძლებელი იყო. თავადმა ხელი მიჰყო მიწის ნაქრათ გაყიდვა-დაგირავემას, მაგრამ მალე დარწმუნდა, რომ ეგ საქმეს ვერ უშველიდა,—პირიქით, მოკლე ხანში

სულ ულუკმა-პურით დარჩებოდა.

საჭირო იყო სხვა გზის გამოჩახვა.

მახლობელ დაბაში ცხოვრობდა ალექსანდრეს მამის ნაყმევის შვილის შვილი, რომელსაც აღმე-მიცემობის საშვალეობით დიდ-ძალი ქონება შეეძინა; მას ჰყავდა ერთთა-ერთი შემკვიდრე—მეტათ ლამაზი და ეშხინი ქალი. ალექსანდრეს თავიდანვე ეჭირა მასზე თვალი, მაგრამ ვერ ამხელდა; ეშხინიღა—უგვარო ქალი რომ შევიერთო, დამზრახავნოღ.

სიმშლიისა და სრული დაცემის აჩრდილმა გადალახა საუკუნოებით ძირგამაგრებული ტრადიცია.

—ბატონო ნიკო! თავად ალექსანდრე უბედურიძეს განზრახვა აქვს თქვენი სიძე გახდეს.

—დაგინებელი ბედნიერებაა ჩემო კარგო, ორონიული ღიმილით მიუგო ვაჰარამ მოციქულს; ჩემი ქალი უკვე დანიშნულია ერთ ინტენერზე. ამ დღებში ჯვარსაც დაიწერენ.

ამრიგათ, თავის დამცირებამაც ვერ უშველა სასო-წარკვეთილებამში მყოფ თავადს. იმ დღის შემდეგ მას ხანითიცი სრულეობით გაუფუქდა.. ხელი მიჰყო ღვინის სმასა და ბანქოს თამაშს; დაუმეგობრდა სხვა და სხვა რვის შანტაჟისტს მოაწყო ფოსტისგაცარცვის საქმე და სხ.

ბუნებით კეთილი ახალგაზდა გრძნობდა, რომ ის დაცეა, გათახსირდა, არა-რათ იქცა.

გულის სიღრმეში დაგუბებულ ბოლმას სიმკვრალის დროს ამოანთხევდა ხოლმე: მთელი საათობით ტირიდა და იღანძვებოდა; იწყებოდა გაჩენის დღეს, ზრახვიდა ღმერთსა და მის სამართალს, უღირსათ იხსენიებდა მშობლებს.. განსაკუთრებით მამას ეძღურებოდა: ის მიანჩნდა მთელი თვისი უბედურების მიზეზათ.

—მისმა, მისმა გაუმაძღარმა კუქმა მოინელა ჩემი ბედნიერება! კაბლების კრაქუნით ატყალიდა ის, არსებობისთვის ბრძოლაში სრულიათ გამოუსადეგარი! ოხ! ნეტავ ერთი ცოცხალი იყოს და სხვა არა მინდა რა.. ღორივით გამოეპყრიდი ყელს!

ალექსანდრე კარგათ ხედავდა, რომ თანამედროვე ხანში არსებობის უმთავრესი წყაროს სიმძიდრე და შრომა წარმოადენდა; მაგრამ პირველი მას არ ჰქონდა, ხოლო მეორეს არ კადრულობდა და შეუჩვეველი იყო. ინტელიგენტურ მუშაობას შემდეგად აღვიღათ შეურიგდებოდა, მარა საიისო ღისცოდნა მას არ გააჩნდა..

მაშ როგორც უნდა დაეღწია თავი იმ წუშპისთვის, რომელშიაც ას ღრმათ მოჰყუდა და რომლის სისამაგლეცაც მთელი თავისი არსებით განიცდიდა ბედ-კრული?

არ სჩანდა გზა ხსენისა.

მოულოდნელათ აენტო მსოფლიო ომის ცეცხლი.

—აქ არის ყემი ხსნა! წამოიძახა თავადმა, და სახებზე იმედის სხივი აუთამაშდა.

მეგორე დღესვე ჩაიწერა მოხალისეთ ერთ-ერთ ცხენოსან პოლკში, რომელიც იმ დღეებში ფრონტზე იგზავნებოდა.

ამაში ალექსანდრემ საოცარი სიმამაცე გამოიჩინა. ერთი წლის განმავლობაში მიიღო უფროსი უნტერ ოფიცრობა და გიორგის სამის ჯვარი ერთით კიდ და.. აფიცრობას უბამებდნენ. იგიც ამ მიზნისკენ მისწრაფოდა; მოუთმენლოთ ელოდა მარჯვე შემთხვევას..

ღამის ცხრა საათი იქნებოდა, როცა პოლაკში ბრძანება მოვიდა:—მტრის დაზვერება საქირო და ვინა ხართ მსურველი?

ალექსანდრე პირველათ ჩაეწერა მსურველთა სიაში.

გათენდა. მთის გადაღობით ღალათ ამოცურდა ცხრა თვალა მზე. ქვეყანა გათბა, გასოცხლდა. პრაპორშნიკმა ჯ მა მზევრავთა რაზმი ნაწილებით დაჰყო და აქა იქ დაეყენა, თვითონ კი ალექსანდრეს თანხლებით ვიწრო ბილიკი ათარა, მალღობს თავზე მოექცა და მქიდან დაუწყო თვალღერება ახლო მახლო იდამოგებს..

—თქვენო კეთილშობილებავ!.. აი იქ.. „პრაპორშნიკმა“ ვახედა ჯარის-კაცის მიერ აწვევებ აღვიღს და ნათლათ გაარკვია მტრის აფიცერი, რომელიც კოდის ნამტვრევზე ჩამოგდარიყო და სთვლემდა.

—ახლო-მახლო საღდათებიც იქნებიან არ კარგია, რომ დავატყვივებდეთ!

—თქვენო კეთილ შობილებავ, მოვკლათ აფიცერი, და უთავოთ დარჩენილი ჯარის-კაცები აღვიღათ დაგვენებდებიან.

კარგი დაგემართოს, მაგრამ ახლო მიკარება სასიფთოთა.. ვაიგებენ.

—რა საქიროა, თქვენო კეთილშობილებავ, როცა საქიდანაც მიუწყვის. თქვენ ოღონ გვიბრძანეთ.

—შრომი მანძილია ძნელია ნიშანში ამოღება.. ასცდება და ტყუილათ დავაფრთხობით. —ნება დამრთეთ, თქვენო კეთილ-შობილებავ, და, თუ იმედი ვერ ვაგამართლეთ, აქვე დაგვიბრძეთ.

—გადამტებული იმედი გაქვს მკლავისა და თვალის.

—იმედეთ, თქვენო კეთილშობილებავ?

—კარგი. თუ არ ასცდენ, ჯავრზე წავარდგენ, წინამდღევ შემთხვევაში სირცხვილიც გეყოფა.

ალექსანდრეს სიხარულს საზღვარი აღარ ჰქონდა. თუ რა იოლათ გავკეთდი კაციაო, ფიქრობდა ის და ღმერთს მადლობას უძღვნიდა: „ნდალოკოს შენიგა ნგება, შენ არ ინებე, რომ დავკარგულიყავო.“

იმედის უუქით სახე გაბწყინებულმა თავადმა რამდენიმე ნაბიჯი განზე გადადგა, პირჯვარი გადაიწერა, წამოიჩოქა და.. თოფი ფეხზე შეაყენა. არასოდეს ასე არ გაძებულეზია თავადს რამივე სავნის,—მით უფრო კაცის,—ნიშანში ამოღება.. გულის ძლიერი

ცემა ხელებს უკანკალდება და თოფის მარჯვეთ დაჭერის ვერ ხერხდება. ბოლოს, როგორც იყო, დამშვიდდა, დაწყნარდა... ყველაფერი რიგზე მოეწყო. აჰ,—ნიშანიც მზათ არის და..... ის ის იყო თავადმა კლდე დაპარა თოფის ფეხის გაშლა, მაგრამ სწორეთ ამ დროს ის უშულოთ დაეცა, მტრის ბანაკიდან მარჯვეთ ნასროლი ტყვიით გულ განგმირული....

მე არ ვიცი—რამდენათ მართალია ყვენი მოძღვრის მტკიცება: —ადამიანის სიკვდილის შემდეგ, მისი სული რამოდენიმე ხნის განმავლობაში დედა-მეფის პირზე დაჰქრის და ყველაფერს ხედავსო. დიახ? არ ვიცი, მაგრამ, თუ ეს მართალია, მაშინ, უტყველია, ჩვენი თავდის დაუქმყოფილებელი სულიც ნათლად დინახავდა—როგორ ეხვეოდა და კოცნიდა სიკვდილს გაღარჩენილი აფიცრის მის მსწრელ ჯარისკაცს, თუ მხედველობასთან ერთათ სულს სმენისა და უცხო სიტყვების გაგების უნარიც აქვს, იმ შემთხვევაში უსაბუოდ გაიგონებდა იმავე აფიცრის სიტყუებსაც:

— ყოჩაღო ჯარისკაცო! შენ გებოძება უმაღლესი სამხედრო ჯალდო, ხოლო პირადათ მე—ნიშნათ უსაზღვრო მადლობისა—გასაჩუქრებ დიდძალი მამულითა და სვირფასი სახლ-კარათ!

შრომის სამეფოში

(გაგრძელება. ახ. „თ. და ც.“ № 24.)

დღემა დრომ გაიარა მას შემდეგ, რაც ოლია ქარხანაში მუშაობდა. ამ ხნის განმავლობაში მან დღე გაჰიკრებდა განაცადა, ჯანმრთელობის მხრივაც გაიღახა და ჯერ კიდევ ოცდა სამი წლის ქალი საგრძნობლათ შეიცვალა. ქარხნის ცხოვრებამ მასში ცვლილება მოახდინა, ის სოფლის ქალს აღარ მოგგონებდა; ლაპარაკიც ისწავლა, სითამამე და გაბედულებდა დაეტყუა და წინანდელი მორცხობა გაუქრა მიუხედავთ გაჰიკრებულ ცხოვრებისა, ის იმედს არ ჰკარგავდა და აწყყოს

უბედური ხვალინდელ ღღეზე მომავალი ცხოვრების უკეთესათ მოწყობას მოელოდა მის კარგათ ახსოვდა, როცა სოფელს გამოეთხოვა და დედამ რო დაუბარა;

—ტკუთ იყავი, თავს მოუარე, ქალობას სირცხვლი არ აქამო, მზითვისათვის ფული ამოხვე, ამოხველ სახლში გათხოვდები და ქმართან კარგათ იცხოვრებთ. პირველად ნატრობდა ამ მიზნის მიღწევას; ელოდა ქმარს, ოჯახს, იტანდა ყოველივე გაჰიკრებას, იცავდა ზნეობას, მაგრამ მას შემდეგ განიარა წელიწადებმა, მიზანი მიზნათ რჩებოდა და პირ იქით ოლია უარეს პირობებში ვარდებოდა...

უტყე დღეები მისთვის იტეათ ძნელი იყო, ის როცა ისვენებდა იგდა თავის პატარა ოთახში ფიქრებთ გატაცებული, აგონდებოდა სოფელი ნაცნობ-მეგობრები დედა, თვისი დამამა და ხშირათ ცრემლები ერეოდა... ასეთი იყო მისი დასვენების დღე, მხოლოდ საქმის დღეს ფიქრებისათვის არ ეცალა, რადგან უცხო მომობდა...

მის საიდუმლოება მოკულ გულში მთავარ როლს თამაშობდა დღულის შემდეგი სიტყუები: —შენ დაპრუნდებ, ქმარს წაუღებ და მეგობრულათ იცხოვრებო! ოლიას ვერ წარმოედგინა, თუ როგორი იქნებოდა ცოლ-ქმრული ცხოვრება, როგორ შეეწყობოდა მას და რა მხრით მაღწევდა მეგობრულ სიმშვიდეს... მართალია, ის ხედავდა თავის გაჩუმებო ტულ ქორებს, ოჯახურ ცხოვრებას შვილებთან დედებს... ხედავდა აგრეთვე უსაქმო დედებს, მშვიეთ ფაბრიკაში მომუშავეთ, გაჰიკრებულთ ყველაფერს ხედავდა, მარა მას ცოლ-ქმრულ ცხოვრებამზე ნათელი წარმოდგენა მინც არ ქონდა და ბუნდოვან ფიქრებში გახვეული გურკვევლი რჩებოდა... მას აგრეთვე გაუკონია ლაპარაკი სიყვარულზე, მარა თვით ოლია ასეთი არაფერი შეხებდრიო. მისთვის არავის უთქვამს, მიყვარხარო.

—ახ, რა, კარგია ბენდიერება მათთვის, ვისაც ქმარი ყავს... არჩენს, მოუელის, დაიცავს. - იტყოდა ხშირათ თავისთვის ოლია. ნეტაი როგორ მაცხოვრებს ქმარი? მართლთა, კარგათ მომივლის, მაჰმევეს და ჩამაცემეს?—

ეკითხებოდა თავის თავს და პასუხი არ გაუგებოდა, მხოლოდ ასეთ კითხვებზე, მას მოაგონდებოდა ის შემთხვევები, რომლებსაც აღვილი ქონდა მის ცხოვრებაში: მამაკაცებიდან, მას დამცირების მეტი არ ახსოვს-რა, ტკბილი სიტყვების მაგიერ — გინება და ყვირილი... მას ახსოვს, თუ როგორ შეჭკრა სტუფენამ; როგორ გამოეკიდნ ქუჩაში ახალგაზრდები, ქალაქში მთვრალეებმა კინალამ დმიქირეს, როგორ შეძლია ერთმა მიკიტანმა ეჭვისი შუარი და სხვა ასეთები რომლებსაც გახსენებზე შეიშის ქრუანტელა დაუვლიდა...

(შემდეგა იქნება).

ა. შუუხისპირელი.

რა ვატი მე.

ჭვიანთა ლომნათობის შესახებ? (აგრძელება. ის. თ. ღვ. შლ24)

ერთბელ ტარიელ დათუნაშვილი შემო-სულიყო მახლობელ დ. ხიდისთავში შუადღეზე, ბაზარში ავირჩავრა და ვაჭრებისთვის ეყვირა, რომ დუქნებში დაეკეტათ და მისთვის ფულს გამოეტანათ. ერთმა ვაჭარმა რომ არ ილა ყურად მისი ბრძანება, მას გულში თოფი დაუმოხნა. ვაჭარმა კანკალით შესახებ:

— გასწი, გასწი იქით!.. ეშმაკია შით; არ გავარდესო.

დათუნაშვილმა მიაყვირა:

— ჩქარა ფული! თვარა თუ გავარდა, სულიც გაგავარდებაო.

მე ამ კომიკურმა ეპიზოდმა ძალიან მომხიბლა.

მე ვნატრობდი, თუ ჩვენსას როგორმე ვინმე ყაზალი მოვიდოდა და ბინასა და საკმელს ითხოვდა, მე მივსწვდებოდი მის თოლიარად და ხელში ავიღებდი, და მით განვიციდლი დღის სიხარულსა და ბედნიერებას.

ჩემთან, თვალთა წინ არსენაც გამოიქიმა, ვისმენ არსენაზე სხვა და სხვა ამბებს. მესმის ლექსები არსენაზე. ამღერებენ ჩანგურზე არსენაზე ლექსებს:

„არსენა ოძელაშვილი ო, რა ბიქია, დელია!

წელში წვრილი და მაღალი, ბეჭებსში

ცოტა სკელია და სხვა.

გაიგებ, რომ არსენა „მდიდარს ართმევს, — ლარის აძლევს,“ გაიგებ, რომ ჩანჩქებს შვიდ მტკავლიან არშინს გამოუჭრის და მისცემს; რომ მის დასაქვრალ მთავრობაც მისტირის და ზარბაზნს ეძებს ერთის წინააღმდეგ, რომ თორმეტი მოპირდაპირე ერთ ბუზად მიაჩნია; რომ უყვარს გლეხი კაცი; რომ უყვარს გზებზე სუფრას გადაფენა და სხვა. რამდენჯერ, რამდენჯერ მომნატრებია მეც არსენობ, არსენობა თუ არა, არსენას მეთედობა მიანც. ო, რა შემეზიზნა ის წუწკი ლეკი გიორგი, არსენას მკვლელი, ის წუწკი ისა... როდესაც მე კი სხვა შევიძელი, კერძო წიგნთა შორის პირველი დასენის ლექსი შევიძინე. კითხვის დროს დიდს აღტაცებაში მოვიდილი, სურათები გულს მიხარებდა და რა კითხვა დავამთავრე და ბოლოში მომაკვდავი არსენას სურათს დავხედდი, მე ცრემლები დამედინა, გულ-მოკლული დავრჩა...

აგერ ბულარა მამალაძეც! ეს ქეშმარიტი ხალხური გმირი ჩვენი კუთხისა!.. როცა-კი დროს ვიშოვიდი, ყველას ვიხვეწებოდი, რომ ბულარას ამბები ეთქვა ჩემთვის, თუ რამ იტოლდა მასზედ. და კიდევაც მესმის ამბები მისი ნამდვილი გმირული მოქმედების შესახებ. მესმის, რომ ბულარა მამალაძე ტანად ბატრია, მაგრამ დაჯილდოვებულია იშვიათის ღონით და ხმის სიმძლავრითაც. მამალაძე სსოვრობს ბატონ-ყობის დროს. ბატონები თავინათ ყმებს ჰყიდიან აჭარიდან გადამოსულ მდიდარ თათრებზე. ამის ვე ითინს ბულარა და მარტოდ-მარტო დახვდება მთაზედ კაცით მოვაჭრეებს, დახოცავს და ტყვეებს შინ დააბრუნებს. ერთს დღეს ყანიდან დაპრუნებული ბულარა ნახავს, რომ მთელი მისი სოფელი ტყვედ წაუხს. მთ თათრებსო ის შეიარაღდება და თათრებს კვალში ჩაუდგება; მისდევს. დილას მიაღწევს ერთის მთის წვერზე, სადაც შენიშნავს, რომ მტარვალეები ისადაცაა, აქ არისო. აქ უთქვამს ვაჟაკს მშენივრად შედარებული ელპასი: „მზე ამოვიდა, მეცამოვიდიო“ ე. ი. მზე ტყვეანისთვის ამოვიდა, მე — ტყვეთათვის. და მიაგებს სადაც არიან... აქ ბულარა ესერის.

გ. ლომთათიძე.

ოფილის განმანწილებელ პუნქტში იგნის 11 ს. ერთაწინდელი თანხაბა მიანაწილობით განაწილდა ქართული საღამო დათავად-მუდგებულ ჟანსკატითის უფასოდ სამ განყოფილება: 1.) ამაწან - ცხოველი სურათი, 2.) ტომთეს ღეღეი 3.) ქართული ერთგულ ტანისმოში განყოფილი გუნდას სიმღერები, განსაკუთრებით ამინას სურათი (თხიბ იყო, ძრად მოქონათ და ნასამთავნები დაჩნენ, კარგი იქნება საკადმოფოს გამგეობა ნიეთიერად დაქმნაბობდეს და ხელს შეეწყობდეს ასეთ საღამოებს. როგორც შეეძრევეთ, სხვადასხვა დასარტეს განუხდისათ, ასეთი საღამოები (ქართული სომხურ-რუსული) მოაწონ.

ჩვენი პასუხი

„უცხო სიტყვათა ლექსიკონი“

ჯერ კიდევ იმეფება და სტამბოდან არ გამოსულა ყოველი ლინსიგება მიღებულია, რომ წიგნი მალე გამოვიდეს. თუმცა წიგნის აწყობა-ბეჭდვას დღეიწადი სიძვირის გამო დიდი ხარჯი უნდება, მაინც შეუტყრებლივ იწყობა-იბეჭდება და რა წამს გამოვა, მაშინავე დაურიგდება პატივცემულ ხელის მომწერთ.

დ. ლანჩუთი ი. ა. — ს.

ქართველ მსახიობთა კავშირის მისამართი: თბილისი, „ახალი კლუბის დარბაზი“ (დამწვარ თეატრში) **სპარსეთი**, პ. —. ყურნალი შეუტყრებლივ გამოდის და გამოდის. დაკლებული ნომრები მოითხოვეთ და გამოგზავნათ.

თასარული ოპერებ უზვიერ-ბეჭე პაჯიბეგოვისა „ოლმასენ ბუ ოლსუნ“ (ეს არ იყო) ის იყო „იგივე მამტი ბალი“ ქართულად სთარგმნა ვანო. გიგო შვილი. ოპერტას უკვე ამზადებენ და ამ მოკლ ხანში დაიდგმის.

რეკლამტარ გამოემ. იოსებ იმედაშვილი.

შტამბელ ბეჭდების ქარხანა

დ. ი. შანროვსკისა

ნიკოლოზის ხიდან № 10 (ვორონკოვის ორ ხიდ შორის) ამზადებს კავშირთა, კოპირტარტოვთა, სასოფლო, საქალაქო კომიტეტებისა და სხვა დაწესებულებათა ბეჭდებს, ფაქობად და შეკვეთილ დროზე, ფასები ზომიერი და ყველასთვის ხელმისაწვდენია. შე-

ნაკვეთს მივიღებთ წერილობითაც ოფიციალური შემოწმებით: Тифлисть. Николаевский мость, № 10 фабрика. штемпелей и печатей. Л. И. Шахновский

სასახლის ქუჩა
თავად აზნ. სახლი

ერთად ერთ რეტორან „ქაფე პარისი“ საზაფხულოდ აქვს ბალი, საღაც სუფთა პერზე შეიძლება საუზმის, სადილის და ვახშმის მირომევა, არის ცალკე ფანატურები და კაბინეტები. სანოვავე საუკეთესო ღირებნისაა

პატივისცემით სილ. გიგიბერია.

სარკუხის საზოგადო კლუბი

ორშაბათი — სინემტოგ. სიმებ. ორკ.

სამშაბათი — სინემტოგრაფი: სიმებ. ორკეს.

მთხშაბათი — ქართული წარმოდგენა,

ხუთშაბათი — ოპერეტა რუსული ენაზე.

პარასკევი — საოჯახო საღამო

შაბათი — რუსული წარმოდგენა

კვირა — სიმებიანი ორკესტრი

შესახველელი ფასი: ქალები და სტუ-

დენტები — 25 კ. მამაკაცი 50 კ.

დასაწყისი: წარმოგენა — კონცერტების

— სინოგრაფ — საღ. 8 ხან. სტეა

ახალი კლუბი

1 კვირის პრე-აპრილის 23-30

ენიბა — რუსული წარმოდგენა. ბილეთები 50-30 კ.

ორშაბათი — ოპერეტა. ბილეთები: 1 მ. — 50

ესამშაბათი — საოჯახო საღამო

მთხშაბ. — სინემტოგრაფი. სიმებ, ორკ.

ხუთშაბ. — ქართ. წარმ. ბილეთები 50-30 კაპ.

პარასკ. — ოპერეტა. ბილეთები: 1 მ. — 30 კად

აბ — საო

სტამბა „სოფანა“

მსახიობი ალ. ჯაყელი

პროვინციის სცენაზე ათის წლის მოღვაწეობის. შესრულების გამო.

„თეატრი“ და „ცხელგაბანი“

პრემიით წლ-ურად ღირს 8 მ., ნახევარი წლით
 4 მ. 50 კ. ხელის მოწერა მიიღება თბილისში „სო-
 რაპანის“ სტამბის კანტორაში მადათოვის კუნძ № 1,
 ფოსტით: თიფლისი, რელ. „Театри да Цховреба“ —

Ис. Имедашвили.